

پنجشنبه 27 تیر 1398-15 ذی القعدة 1440-18 جولای 2019

مرگ "محمد ولی خان سپهدار تنکابنی" از سیاستمداران مشهور دوران مشروطه (1305 ش)

مرگ "محمد ولی خان سپهدار تنکابنی" از سیاستمداران مشهور دوران مشروطه (1305 ش)، محمدولی خان خلعتبری معروف به سپهدار تنکابنی در حدود سال 1225 ش (1364 ق) در یکی از روستاهای اطراف تنکابن به دنیا آمد و پس از فراگیری دروس ابتدایی، وارد کارهای نظامی گردید. وی مراحل ترقی را به سرعت پیمود و در زمان مظفرالدین شاه، با تقدیم پیش‌رلم&کشی قابل ملاحظه‌رلم&ای، وزیر گمرک شد. محمد ولی خان در طی سالیان متمدای پست‌رلم&های متعددی از قبیل حکمرانی گیلان، اردبیل و مشکین شهر را به عهده گرفت و از طرف مظفرالدین شاه، لقب سپهدار اعظم را دریافت کرد. وی همچنین مدتی حاکم تهران بود و بر آزادی‌رلم&خواهان خشونت زیادی روا داشت. سپهدار هنگام مشروطه از رجال مستبد و خودکامه به شمار می‌رلم&رفت و با آزادی و مشروطیت دشمنی داشت به طوری که با شنیدن نام مشروطه، حالش دگرگون می‌رلم&شد. وی که برای سرکوبی شورش آذربایجان راهی این خطه شده بود، وقتی که نتوانست کاری از پیش ببرد، راهی گیلان گردید و انجمن عدالت را تشکیل داد. سپهدار در حالی که در ابتدا از طرفداران محمدعلی شاه بود، پس از چندی قصد فتح تهران نمود و پس از فتح پایتخت و خلع پادشاه، شخص اول ایران شد. وی پس از مدتی صدر اعظم احمد شاه گردید و همزمان وزارت جنگ و داخله را بر عهده داشت. سپهدار پس از سه بار نخست‌رلم&وزیری و در حالی که لقب سپهسالار اعظم را هم یدک می‌رلم&کشید، مدتی والی آذربایجان بود تا اینکه در کودتای اسفند 1299 ش در زمره توقیف شدگان قرار گرفت و مدتی را در زندان گذراند. وی در سال‌رلم&های آخر عمر به عنوان یک رَجُل برجسته در مراسم‌رلم&ها حضور می‌رلم&یافت تا اینکه بابت مالیات املاک وسیع خود، مبالغ هنگفتی بدهکار شد. سپهدار که هرگز سختی ندیده و عمری زیر بار این حرف‌رلم&ها نرفته و کسی از او مطالبه مالیات نکرده بود، چون عرصه را بر خود تنگ دید در 27 تیر 1305 ش در هشتاد سالگی با اسلحه کمربندی‌رلم&اش خودکشی کرد و در امامزاده صالح تجریش به خاک سپرده شد. وی مردی بسیار متهور، تندخو، فاقد نظم و ترتیب، متعدی، مستبد، خودرایی، جاه طلب، لجوج و کینه‌رلم&توز و حریص در جمع آوری اموال به خصوص املاک، بوده است. سپهسالار، بزرگ‌رلم&ترین ملاک زمان خود بود و بیش از هزار نفر نوکر و سوار و خدمه داشت که همه از او تامین می‌رلم&شدند.

پدیرش، سپه‌رلم&قطعه‌نامه 598 شه‌رلم&ای امنیت از سوی جمهوری اسلامی ایران (1367 ش)، یکی از دلایل واهی رژیم بعث عراق برای تجاوز به حریم نظام جمهوری اسلامی ایران، اختلاف بر سر مرزهایی است که در قرارداد 1975 الجزایر تعیین شده بود. پس از نزدیک به هشت سال جنگ نابرابر که تمام موجودیت رژیم عراق در خطر قرار گرفت، آمریکا و دیگر متحدان و باوران رژیم بعث عملاً وارد جنگ گردیدند و حضرت امام خمینی(ره)، با در نظر گرفتن مصالح عالی نظام اسلامی و با درک توطئه گسترده آمریکا و غرب برای سرکوب انقلاب اسلامی و مردم مسلمان و انقلابی ایران، پس از مشورت با فرماندهان عالی نظامی و مسؤولان مملکتی، قطعنامه 598 شورای امنیت را پذیرفتند. شورای امنیت در این قطعنامه دو کشور ایران و عراق را به برقراری آتش‌رلم&بس و صلح دعوت کرده بود. جمهوری اسلامی ایران به دلیل ویژگی‌رلم&های مثبت برخی از مفاد این قطعنامه، به ویژه، بندهای مربوط به معرفی متجاوز و پرداخت غرامت جنگی، موافقت خود را با پذیرش آن اعلام کرد. اما با وجود پذیرش قطعنامه 598 توسط جمهوری اسلامی ایران، رژیم عراق که خود نیز آن قطعنامه را پذیرفته بود، تا زمان برقراری آتش‌رلم&بس رسمی در مرداد ماه سال 1367 ش (اوت 1988 م) به تهاجمات خود علیه جمهوری اسلامی ایران ادامه داد و خوی تجاوزگری خود را بار دیگر آشکار ساخت. پس از پذیرش قطعنامه 598 از طرف ایران، آتش‌رلم&بس میان طرفین از تاریخ 29 مرداد 1367 برقرار شد. شورای امنیت در تاریخ 18 مرداد 67، قطعنامه 619 را تصویب کرد که به موجب آن گروه ناظران نظامی ایران و عراق و سازمان ملل که از حدود چهارصد نفر از 25 ملیت مختلف تشکیل شده بود، در دو کشور مستقر شدند.

تاسیس نیروی انتظامی، جمهوری اسلامی، ابان (1369 ش)، مساله ادغام نیروهای انتظامی از طرف وزارت کشور و نمایندگان مجلس به منظور برقراری هرچه بهتر امنیت در داخل کشور و مرزها، جلوگیری از صرف هزینه‌رلم&های اضافی و تداخل وظایف، مسؤولیت‌رلم&ها و ماموریت‌رلم&ها مشابه، مطرح و به طور جدی دنبال شد. سرانجام، قانون ادغام نیروهای انتظامی شامل شهرنایی، ژاندارمری، کمیته انقلاب اسلامی و پلیس قضایی در 27 تیرماه 1369 از تصویب مجلس شورای اسلامی گذشت و در 2 مرداد 1369 به تصویب و تنفیذ شورای نگهبان رسید. پس از گذشت شش ماه، ادغام نیروهای انتظامی سابق آغاز شد و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، در دوازدهم فروردین سال 1370، در پی تایید مقام معظم رهبری فرمانده کل قوا، به منصفه ظهور رسید. نیروی انتظامی که به اختصار، ناجا نامیده می‌رلم&شود، در طول سال‌رلم&های فعالیت خود، خدمات ارزنده‌رلم&ای در راه استقرار نظم و امنیت جامعه، مقابله و مبارزه قاطع و مستمر با هرگونه آشوب و خرابکاری، حراست از اماکن و شخصیت‌رلم&ها، مراقبت و کنترل مرزهای جمهوری اسلامی و مبارزه با اوباش، اشرار و... از خود نشان داده و صدها شهید و هزاران زخمی در این راه، تقدیم نموده است.

ل. تجال فقيه حليا. ه عارف ه اصاب. آيت الله سیدرضا بهاءالدينه، " (1376 ش.)
 آيت الله سیدرضا بهاءالدينی در 9 فروردین 1287 ش برابر با عيد غدیر 1327 ق در قم به دنیا آمد. وي از 19 سالگی
 در حوزه درس آيت الله شيخ عبدالکريم حائري يزدي شرکت جست و مورد لطف استاد قرار گرفت. آيت الله
 بهاءالدينی پس از رحلت استاد، در درس حضرات آيات: سيدصدرالدين صدر، سيد محمد حجت کوهه و کمره و اي،
 سيد محمد تقی خوانساري و سيد حسين بروجردي حاضر شد و در 25 سالگی اجازه اجتهاد گرفت. ایشان همزمان با
 پشت سر گذاردن دروس سطح و ورود به درس خارج، خود تدریس سطوح را آغاز کرد و پس از کسب مدارج بالاتر، حلقه
 درس خارج خود را تشکیل داد. ایشان از آن پس به مدت بیش از پنجاه سال، به تدریس و تربیت طلاب در حوزه علمیه قم
 مشغول شد و تنها در اواخر عمر به دلیل کسالت و بیماری، از آن باز ماند. آيت الله بهاءالدينی، از نمونه هاي
 روحانیان زاهد و عامل بود؛ به نماز شب و رعایت جزئیات مسائل اخلاقی پایبندی بسیار داشت و از علاقمندان عالمان
 آزاده به شمار می رفت. ایشان شیفته کسانی همچون آيت الله سيدحسن مدرس بود و حتی با حالت
 بیماری نیز زیارت قبر او در کاشمر را از یاد نمی برد. این عارف سترگ، در تحمل مصائب و سختی ها صبور بود
 و به خواندن قرآن و ادعیه شوق فراوان داشت. به دفاع از حریم ایران اسلامی اهمیت فوق العاده می داد و به
 همین خاطر، علی و زغم کهولت سن و رنج بیماری، چندین بار در زمان جنگ در جبهه ها حضور یافت و با نفس
 رحمانی خود، روحیه بخش رزمندگان اسلام گردید. همچنین کتاب هاي سلوك معنوي و نردبان آسمان از جمله آثار
 ایشان می باشند. در اواخر عمر معظم له، سمیناری برای بزرگداشت شخصیت عرفانی، اخلاقی و علمی
 آيت الله سیدرضا بهاءالدينی برپا شد و در آن، از این عالم بزرگ تجلیل به عمل آمد. سرانجام این فقیه عارف پس از
 89 سال زندگی زاهدانه، در بیست و هفتم تیرماه 1376 ش برابر با دوازدهم ربیع الاول 1418 ق در قم درگذشت و در

مسجد بالابیب حضرت معصومه (س) به خاک سپرده شد.
 تولد علامه "سید محمد حسین نایینی" مدرس و مرجع بزرگ تقلید (1276 ق) ،
 حاج میرزا حسین نایینی از بزرگ ترین علما و فقهای قرن چهاردهم هجری است که به کثرت تحقیق و فصاحت و
 کتابت معروف می باشد. وي درنابین به دنیا آمد و پس از تحصیل مقدمات به اصفهان رفت و پس از ده سال، راهی
 حوزه و نجف گردید. در نجف از محضر آيات عظام: فشارکی، صدر و میرزای بزرگ شیرازی و آخوند خراسانی بهره
 گرفت و پس از مدتی بر کرسی تدریس نشست. سید محمد حسن حکیم، سید محمود شاهرودی، سید محمد حجت،
 سید ابوالقاسم خویی و میرزا هاشم آملی و ده ها فاضل، مجتهد و فقیه از جمله شاگردان او می باشند.
 میرزای نایینی از طرفداران نهضت مشروطه و یکی از رهبران آن بود و کتاب تبيين الامّة را در زمینه و حکومت
 اسلامی نگاشت. وسیله النّجاة، قاعده و ي لاضرر، احکام خلل و تعلیقه بر عروّة الوثقی از دیگر کتب اوست. این عالم
 عالی قدر سرانجام در 26 جمادی الاولی سال 1355 ق در 79 سالگی بدرود حیات گفت و در جوار حرم حضرت امام
 علی (ع) مدفون گردید.

کتیف ماهیت کھکشان، راه شیری توسط "هلیام هشا" بنیاده شناسی انگلیسی (1782 م)
 ویلیام هرشل، ستاره شناس برجسته انگلیسی در 25 نوامبر 1738 م به دنیا آمد. پس از آشنایی با نجوم، تحقیقات
 متعددی در این باره انجام داد تا این که تصمیم گرفت برای خودش تلسکوپ بسازد. وي پس از ساخت تلسکوپ
 موفق شد به رصد ستارگان بپردازد. او ثابت کرد که کھکشان که به آن راه شیری می گویند، مرکب از ستارگانی
 است که منظومه شمسی هم جزئی بسیار کوچک از آن محسوب می شود و همه اجرام این منظومه با
 يك دیگر در فضا حرکت می کنند. هرشل هم چنین، سیاره اورانوس را نیز کشف کرد. ویلیام سرانجام در
 25 اوت 1822 در 84 سالگی در گذشت.

تولد "اربت هوك" دانشمند انگلیسی ه باه و (1635 م) (د.ك: 3 مارس)،
 رابرت هوك در خانواده اي روحاني در دهكده فرش واتر در ساحل جنوبي انگلستان و در سال 1635 چشم به جهان
 گشود و كودكي ضعيف و نحيف بود كه دچار سوء تغذيه نیز بود و شب هنگام دچار كابوسهاي وحشتناكي مي شد. علاوه
 بر این گرفتار سردرد مزمن و زشتی قیافه بود. چون پدرش درگذشت راه لندن را در پیش گرفت و در آغاز نزد نقاشی به
 شاگردی پرداخت اما بوي رنگها بر سردردش مي افزود لذا آنجا را ترك كرد و وارد مدرسه وست مینستر گشت در آنجا
 نشان داد كه بچه خارق العاده اي است و در سال 1653 در سن 18 سالگی وارد دانشگاه آكسفورد شد در آن هنگام به
 حكاكي روي چوب و خواندن آواز اشتغال مي ورزید از این راه پولی به دست می آورد چندی نگذشت كه استعداد او در
 مكانيك براي جامعه علمی آن جا كه تامس ویلیس و رابرت بویل از جمله اعضاي آن بودند آشكار شد. هوك مدتی دستیار
 هر يك از آن دو نفر بود هنگامی كه قانون بویل طرح ریزی مي شد هوك دستیار وي بود مشاركت هوك در آن قانون روشن
 نیست. پس از بازگشت سلطنت چارلز دوم محفل علمی غیررسمی آكسفورد هسته انجمن سلطنتی جدید را تشکیل
 داد و در سال 1662 هوك متصدی آزمایشهای آن گردید طی پانزده سال بعد سیل مداومی از عقاید و آزمایشهای
 درخشان را جاری ساخت در سال 1662 در کالج گرشم مستقر شد و تا آخر عمر در مشاغل مختلف در آنجا گذرانید هوك
 در سال 1665 Micrographia (میکروگرافیا) را كه یکی از شاهکارهای علمی قرن هفدهم بود منتشر کرد آن اثر علاوه بر
 بسیاری نکات دیگر شامل نخستین توصیفا و نقشه های واحدهایی بود كه یاخته (سلول) نامیده می شدند اصطلاحی
 كه او به كار برده بود وي در پیدایش نگرشی انقلابی نیز سهیم بود كه شیوه برخورد با حرکت دورانی به طور اعم و
 پویایی شناسی کیهانی را به طور اخص را از نو تدوین و تنظیم کرد هوك در مكاتبه مشهوری با آیزاك نیوتن این عقیده را
 بیان کرد كه نیروی ثقل متناسب با مجذور فاصله کاهش می یابد. نظریه ای كه نیوتن را به راه درك رابطه عكس مجذور
 كشانید و وي را در مسیر كشف جاذبه عمومي قرارداد وي در كتاب (Lectones culterianae (1679) كه مجموعه ای از

شش اثر کوتاه بود قانون هوک را شرح داد که عبارت بود از قانون کشسانی با این بیان که تنش (stress) با کرنش (strain) متناسب است هوک زمین شناس ارزنده ای بود که نظریه هایش درباره منشأ سنگواره ها طلایه ای از نظریات قرن نوزدهم در این مورد بود وی را نخستین طرفدار نظریه سانحه گرایي به شمار آورده اند و نیز متخصص ورزیده معماری بود پس از آتش سوزی بزرگ شهر لندن نقشه شهر را طرح کرد که بعداً از روی آن شهر نیویورک را بنا کردند او در این کار مأمور شد که به عنوان زمین سنج با کریسوتوفر رن در تنظیم نقشه بازسازی لندن همکاری کند. او به کارهای شگرف دیگری نیز دست زد و شاید مهمترین خدمت هوک به علم در رشته ساخت و کاربرد ابزارها باشد او به هر ابزار مهمی که در قرن هفدهم ساخته شده بود چیزی افزود تلمبه بادی را در شکل ماندگارش اختراع کرد ساعت سازی و میکروسکپ سازی را جلو برد تار چلیپایی را برای تلسکوپ دریچه دیافراگم و نیز پیچ تنظیمی را که از روی آن وضع مستقر را می شد مستقیماً قرائت کرد اختراع نمود. همچنین پاندول ساعت دستگاه سنجش انکسار نور در مایعات، بارومتر (هواسنج و غلظت سنج الکلی) و رطوبت سنج را نیز اختراع کرد بنیانگذار هواشناسی علمی نامیده شاه است هواسنجی که او اختراع کرد دارای سوزن متحرکی بود که فشار هوا را از روی آن ثبت می کرد. دمای انجماد آب را نقطه صفر بر روی دماسنج پیشنهاد نمود و دستگاهی برای تنظیم دماسنج ها طرح ریزی کرد ساعت هواسنجی او فشار هوا، میزان بارندگی، رطوبت و سرعت باد را در روی تبلکی چرخان ثبت می کرد. تفاوت فلزات و نمکها را نشان داد کتابی در باب خاصیت موئین بویژه صعود مایعات در لوله ها نوشت این دانشمند دریافت که حرکت اجسام ریز و کوچک در روی سطح مایعات و بالا رفتن نفت از فتیله و حرکت شیره خام و پرورده گیاهان بر اثر خاصیت لوله های موئین می باشد رابرت هوک در سال 1702 در سن شصت و هفت سالگی در لندن در گذشت دو سال پس از مرگ این دانشمند مجموعه رسالاتش انتشار یافت.